

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Kupiškio rajono savivaldybės tarybai

Kupiškio rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTUI FINANSUOTI

2020 m. lapkričio 24 d. Nr. K4-5
Kupiškis

TURINYS

IŽANGA.....	1
VERTINIMO APIMTIS IR METODAI	2
VERTINIMO REZULTATAI.....	4
1. Savivaldybei 2020 metais nustatyti skolos ir skolinimo limitai.....	4
2. Savivaldybės skolos ir skolinimosi rodikliai	4
3. Skolinimosi įtaka skolos išlaidoms ateinančiais laikotarpiais.....	7
IŠVADA	8

IŽANGA

Savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti¹.

¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme² nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas priėmimas; šios paskolos naudojamos tik investicijų projektams finansuoti pagal Vyriausybės nustatytą tvarką, laikantis įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybių skolos bei skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės³.

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Kupiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo⁴.

Vykdydama Vietos savivaldos įstatymo ir Tarnybos nuostatų⁵ reikalavimus, Tarnyba įvertino⁶ Savivaldybės galimybę imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti.

Vertinamuoju bei vertinimo atlikimo laikotarpiu Savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Kęstutis Jakštas. Savivaldybės skolų apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius. Skyriaus vedėja vertinamuoju bei vertinimo atlikimo laikotarpiu dirba Reda Totorienė

Savivaldybės administracijos direktorius, kaip valdžios subjektas, Savivaldybės tarybos sprendimu, pagal savo kompetenciją ir įgaliojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos teisės aktų, tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės ir Savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą Savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais.

Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto svetainėje www.kupiskis.lt.

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti 488 212 Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektui „Kupiškio rajono savivaldybės nuosavybės teise valdomo pastato(pastato

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 28 p.

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 3 p.

⁵ Tarnybos Nuostatų, patvirtintų Savivaldybės tarybos 2018-05-24 sprendimu Nr. TS-144, 15.10.2. p.

⁶ Savivaldybės administracija prašymą Tarnybai pateikti išvadą dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių pateikė 2020-11-08 raštu.

paskirtis- administracinė, unikalus Nr.5794-001-1018, adresas: Vytauto g. 2, LT- 40115, Kupiškis) modernizavimas“ finansuoti iš AB Šiaulių banko, neviršijant nustatytų skolinimosi limitų bei pateikti išvadą Savivaldybės tarybai.

Vertinamas subjektas – Savivaldybės administracija, kodas 188774975, adresas Vytauto g. 2, Kupiškis.

Vertinamas laikotarpis – 2020 metai.

Vertinimo kriterijai. Skolinimosi teisėtumas vertintas analizuojant atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės skolinimąsi 2020 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui⁷,
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymui⁸,
- Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymui⁹,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms Savivaldybių skolinimosi taisyklėms¹⁰,
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniam įstatymui¹¹,

Siekiant gauti vertinimo tikslams reikalingus įrodymus, atlikta:

- Savivaldybės veiklos, apskaitos, ataskaitų rengimo skolinių įsipareigojimų srityje vidaus kontrolės tyrimas;
- paskolų gavimo ir grąžinimo ūkinių operacijų bei paskolų likučių tikrinimai;
- ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies tikrinimai;
- Savivaldybės skolos pokyčių analizė.

Vertinimo metu buvo analizuojami reikalingi duomenys, pateikti:

- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2020 m. rugsėjo 30 d. ataskaitoje;
- Savivaldybės Mokėtinų sumų 2020 m. rugsėjo 30 d. ataskaitoje;
- Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus tvarkomos Savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos dokumentuose.

Vertinimas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad analizuotose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o Savivaldybė skolinasi laikydamasi teisės aktų reikalavimų.

Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) skolinimosi ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2012-03-21 nutarimo Nr. 304 redakcija, su vėlesniais pakeitimais).

¹¹ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujamosi nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Savivaldybei 2020 metais nustatyti skolos ir skolinimosi limitai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, Kupiškio rajono savivaldybės skola 2020 metais negali viršyti 6 610,8 tūkst. Eur, o metinio grynojo skolinimosi suma negali būti teigiamas dydis, t. y. per metus Savivaldybės priimtų įsipareigojimų suma turi būti mažesnė už grąžintų paskolų sumą.

Pagal 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹² (toliau – Rodiklių įstatymas) nuostatas, savivaldybių skolos limitas skaičiuojamas nuo šio įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

Minėtame 6 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 11 018,0 tūkst. Eur. Rodiklis, pagal kurį skaičiuojami Savivaldybės skolinimosi ir skolos limitai (toliau – Skolinimosi rodiklis), sudaro 11 018,0 tūkst. Eur.

2. Savivaldybės skolos ir skolinimosi rodikliai 2020 metais

Kupiškio rajono savivaldybės priimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal dvi ilgalaikių kreditų sutartis 2020 m. lapkričio 1 d. duomenimis sudarė 4 321,5 tūkst. Eur.

Savivaldybei paėmus ilgalaikę dešimties metų laikotarpiui 488 212 Eur paskolą investiciniam projektui finansuoti, Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nustatyti Savivaldybės skolos skolinimosi limitai nebus viršyti.

Savivaldybės skolos limitas, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės priimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo)

¹² Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695, 12 str. 1 d. 1 p.

sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, yra 60 procentų Skolinimosi rodiklio, t. y. 6610,8 tūkst. Eur (1 lentelė).

1 lentelė. Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitai 2020 metais

Rodiklis	Leidžiama maksimali riba, tūkst. Eur
Savivaldybės skola	6 610,8
Metinio grynojo skolinimosi suma	1101,8

Šaltinis: Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai, skaičiuojami į skolos limitą, 2020 m. lapkričio 1 d. buvo 4 386,3 tūkst. Eur, arba sudarė 39,8 proc. Skolinimosi rodiklio. Savivaldybė galėtų skolintis 2 mln. 224,5 tūkst. Eur.

Savivaldybės planuojama imti 488 212 Eur ilgalaikė paskola investicijų projektui finansuoti Savivaldybės skolą padidintų iki 4874,5 tūkst. Eur, arba iki 44,2 proc. Skolinimosi rodiklio ir tai neviršytų Savivaldybei nustatyto skolos limitu

Kupiškio rajono savivaldybės skolą 2020 m. lapkričio 1 d. – 4 321,5 tūkst. Eur - sudarė Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal dvi ilgalaikio kredito sutartis (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Savivaldybės skola pagal ilgalaikio kredito sutartis

Eil. Nr.	Sutarties sudarymo data	Sutarties numeris	Paskolos grąžinimo terminas	Paskolos likutis 2020-11-01, tūkst. Eur
1.	2015-04-15	KS-2015-92659-29	2025-03-30	300,1
2.	2017-05-29	KS-2017-348663-29	2027-05-28	4021,4
Iš viso ilgalaikių paskolų:				
				Tūkst. Eur 4 321,5

Šaltinis: Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius

Savivaldybės planuojama imti 488 212 Eur ilgalaikė paskola investicijų projektui finansuoti Savivaldybės skolą padidintų iki 4874,5 tūkst. Eur, arba iki 44,2 proc. Skolinimosi rodiklio ir tai neviršytų Savivaldybei nustatyto skolos limitu.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Savivaldybei nustatytais baziniais dydžiais skolos ir skolinimosi rodiklių skaičiavimui (6 610,8 tūkst. Eur) ir remiantis Savivaldybės skolinių įsipareigojimų pagal ilgalaikio kredito sutartis 2020 m. lapkričio 1 d. likučiu bei 2020 metais planuojama skolintis suma bei ketinamu grąžinti paskolų dydžiu, apskaičiuoti numatomi Kupiškio rajono savivaldybės metinio grynojo skolinimosi rodikliai 2020 metais, kurie patvirtina, kad Savivaldybė, imdama ilgalaikę 488 212 Eur paskolą, viršys Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto metinio grynojo skolinimosi limitą (žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Savivaldybės skolos ir skolinimosi rodikliai 2020 m. lapkričio 1 d.

Skolos lygis ir skolos rodikliai	Negali viršyti		Faktiški duomenys 2020-11-01		Paėmus 488 212 Eur paskolą	
	Tūkst. Eur		Tūkst. Eur	Proc.	Tūkst. Eur.	Proc.
Savivaldybės skola negali viršyti 60 proc. prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų	6610,8		4386,3	39,8	4874,5	44,2
Savivaldybės, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 10 procentų, prognozuojamų savivaldybės biudžeto	1101,8		-318,0	-2,9	-318,0	-2,9

Šaltinis: Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius

Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma – 318,0 tūkst. Eur, įvertinus planuojamą imti 488,2 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektui finansuoti, viršys Savivaldybei nustatytą metinio grynojo skolinimosi limitą 170,2 tūkst. Eur.

Pastebėjimas. Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyrius pateikė pastabą, kad faktiškai bus skolinamasi 2021 metais. Savivaldybėje 2021 metais planuojama skirti 607 980 Eur ilgalaikių paskolų grąžinimui. Savivaldybės kontrolieriaus nuomone, yra rizika, nes kol kas nėra patvirtintas 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, kuris numatys skolinimosi limitus savivaldybėms 2021 metais. Kupiškio rajono savivaldybės Taryba savo sprendimu taip pat nėra patvirtinusi 2021 metų Savivaldybės biudžeto, todėl nėra aišku, kokia tiksliai suma bus skiriama paskolų mokėjimui 2021 metais.

Pažymėtina. Pagal Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinį įstatymą, savivaldybė turi užtikrinti, kad savivaldybės biudžeto balanso rodiklis nebūtų neigiamas, išskyrus 2020 metų Rodiklių įstatyme numatytą atvejį, kuris leidžia savivaldybės biudžeto atitiktį Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatas pasiekti per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo

pirmų metų, kai pradėdama naudoti metinio grynojo skolinimosi suma. 2019 metai buvo pirmieji metai, kai Savivaldybėje pradėta naudoti metinio grynojo skolinimosi suma.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Skolinimosi įtaka skolos išlaidoms ateinančiais laikotarpiais

Ilgalaikės 488 212 Eur paskolos paėmimas ateinančiais laikotarpiais padidintų grąžintinų paskolų sumas 511,1 tūkst. Eur.

Kaip minėta, Savivaldybės skolos išlaidas atitinkamais metais sudaro per metus savivaldybės grąžinama skolos dalis (toliau - paskolų grąžinimo išlaidos) ir Savivaldybės sumokėtų palūkanų suma (toliau - palūkanų išlaidos).

Vertinant paskolų grąžinimo išlaidų pasikeitimus ateinančiais laikotarpiais, Savivaldybei paėmus ilgalaikę dešimties metų laikotarpiui 48 212 Eur paskolą, galima teigti, jog ilgalaikės paskolos paėmimas padidintų grąžintinų paskolų sumas 2021-2030 metais (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Paskolų grąžinimo išlaidos ateinančiais laikotarpiais

Metai	Lėšų poreikis paskolos grąžinimui pagal šiuo metu vykdomą ilgalaikio kredito sutartį, tūkst. Eur	Prognozuojamas lėšų poreikis paskolos grąžinimui, paėmus 488 212 Eur ilgalaikę paskolą, tūkst. Eur	Lėšų poreikio skirtumas, tūkst. Eur (sumažėjimas -, padidėjimas +)
2020	371,6	-	0
2021	656,3	1,5	+1,5
2022	699,1	3,3	+3,3
2023	741,1	65,2	+65,2
2024	732,6	64,6	+64,6
2025	674,5	64,1	+64,1
2026	649,9	63,5	+63,5
2027	322	63	+63
2028	x	62,4	+62,4
2029	x	61,9	+61,9
2030	x	61,62	+61,6
Iš viso	4 847,1	511,1	511,1

Šaltinis: Savivaldybės administracijos finansų ir biudžeto skyrius

IŠVADA

Savivaldybės planuojama imti 488 212 Eur ilgalaikė paskola investicijų projektui finansuoti Savivaldybės skolą padidintų iki 4874,5 tūkst. Eur, arba iki 44,2 proc. Skolinimosi rodiklio ir tai neviršytų Savivaldybei nustatyto skolos limito.

Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma – 318,0 tūkst. Eur, įvertinus planuojamą imti 488,2 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektui finansuoti, Savivaldybei nustatytą metinio grynojo skolinimosi limitą viršys 170,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės kontrolierė

Vilma Mažeikienė